

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2016. július 12.)

Olaszország 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Olaszország 2016. évi stabilitási programját

(2016/C 299/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Olaszországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta⁽¹⁾. Mivel Olaszország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdasági közötti szoros összefonódásra, Olaszországnak gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.

- (2) Az Olaszországra vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Olaszország által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Olaszországban túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Mindenekelőtt a termelékenység lassú növekedése gátolja a versenyképesség élénkülését, és még inkább megnehezíti a magas államadósság-ráta csökkentését. Különösen fontos lenne olyan intézkedéseket hozni, amelyek csökkentik az olasz gazdaságra gyakorolt – illetve annak méretéből adódóan az onnan a gazdasági és monetáris unióra átgűrűző – negatív hatások kockázatát.
- (3) Olaszország 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) Olaszország a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához és a 2013–2015-ös időszakban az átmeneti adósságszabály, 2016-tól pedig az adósságszabály hatálya alá tartozik. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2015-re 132,7 %-on tetőzne, 2019-re pedig fokozatos csökkenést követően 123,8 %-ra esne vissza. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2016-ban stabilizálódik, és csak 2017-től kezd kis mértékben csökkenni. Az olasz hatóságok által előterjesztett jelentős privatizációs program végrehajtása kulcsfontosságú Olaszország számára, hiszen várhatóan hozzájárul az adósságcsökkentéshez. Jóllehet a privatizáció végrehajtása 2015-ben a tervek szerint haladt, túl ambiciózusnak tűnik az a cél, hogy az éves privatizációs bevételek a 2016–2018-as időszakban 0,5 %-ot, 2019-ben pedig 0,3 %-ot tegyenek ki, nem utolsósorban azért, mert egyes privatizációs projektek kétsédelemben vannak. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott.
- (6) A Bizottság 2016. május 18-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki, mivel Olaszország 2015-ben nem közelített kellő mértékben az adósságszabálynak való megfeleléshez. Az elemzés minden lényeges tényezőre kitért, és megállapította, hogy az adósságkritériumnak való megfelelés teljesítettnek tekinthető. A Bizottság a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti új jelentésében felül fogja vizsgálni értékelését a 2016. őszi bizottsági előrejelzés alapján, amint 2017-re vonatkozóan további információk állnak rendelkezésre a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára való visszatérésről.
- (7) 2015 tavaszán Olaszország számára – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló jelentős strukturális reformokat figyelembe véve – engedélyezték, hogy 2016 tekintetében, GDP-arányosan 0,4 százalékponttal, átmenetileg eltérjen a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. Olaszország

⁽¹⁾ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- a 2016. évi költségvetés-tervezési javaslatában – az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára pozitív hatást gyakorló további strukturális reformokat figyelembe véve – 2016 tekintetében további, GDP-arányosan 0,1 százalékpontos eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. Mindezen említett reformok részletei szerepelnek Olaszország 2016. évi nemzeti reformprogramjában, amely nagy vonalakban megerősíti a reformtervet. A program szerint az államháztartás fenntarthatóságát a következő területeket érintő reformok javítják: i. közigazgatás és egyszerűsítés; ii. termék- és szolgáltatási piacok; iii. munkaerőpiac; iv. polgári igazságszolgáltatás; v. oktatás; vi. az adórendszer átalakítása; vii. a nemteljesítő hitelek állományának csökkentését célzó intézkedések és a fizetési képességi eljárások reformja; és viii. a finanszírozási intézkedésként végrehajtott közkiadások felülvizsgálata. A hatóságok becslései szerint ezeknek a reformoknak a reál-GDP-re gyakorolt hatása 2020-ig 2,2 százalékpontot tesz majd ki, ami reálisnak tűnik. A reformok teljes körű, időben történő végrehajtása pozitív hatást fog gyakorolni az államháztartás fenntarthatóságára. A jelenlegi értékelés alapján Olaszország 2016-ban megfelel a kért, GDP-arányosan összességében 0,5 százalékpontos átmeneti eltérés feltételeinek, amennyiben megfelelően végrehajtja a megállapodás szerinti reformokat – amelyeket az európai szemeszter keretében nyomon kell követni –, valamint teljesülnek a (10) preambulumbekkezdésben szereplő feltételek.
- (8) Olaszország a 2016. évi költségvetés-tervezési javaslatában – az EU által társfinanszírozott projektekre fordított nemzeti beruházási kiadások figyelembevétele céljából – 2016 tekintetében további, GDP-arányosan 0,3 százalékpontos eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. A 2016. évi stabilitási programban szereplő információk azt látszanak megerősíteni, hogy Olaszországnak a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való eltérése 2016-ban ténylegesen a beruházások növelését szolgálja. Ugyanakkor vannak még kétségek a társfinanszírozott beruházások teljes tervezett összegének 2016-os megvalósíthatóságát illetően. A jelenlegi értékelés alapján Olaszország 2016-ban megfelel a GDP-arányosan 0,25 százalékpontos átmeneti eltérés feltételeinek, amennyiben megfelelően végrehajtja a tervezett beruházásokat, valamint teljesülnek a (10) preambulumbekkezdésben szereplő feltételek. A Bizottság utólagos értékelést fog végezni, amelynek során ellenőrzi a társfinanszírozott beruházási projektekre fordított nemzeti kiadások tényleges összegét, valamint azt a kapcsolódó összeget, amelynek figyelembevételére Olaszország az úgynevezett „beruházási záradék” értelmében jogosult.
- (9) A 2016. évi stabilitási program szerint a menekültek rendkívüli beáramlásának és a kivételes biztonsági intézkedéseknek a költségvetési hatása jelentős, és azokat az 1466/97/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének és 6. cikke (3) bekezdésének értelmében a kormány által nem befolyásolható szokatlan eseménynek kell tekinteni. A Bizottság szerint az említett költségvetési hatás összhangban áll a stabilitási programban szereplő becslésekkel; a menekültekkel kapcsolatos kiadások 2015-ben a GDP 0,03 %-át, majd 2016-ban 0,04 %-át teszik ki, a biztonsági intézkedések pedig 2016-ban a GDP 0,06 %-ának felelnek meg. Ezzel kapcsolatban Olaszország átmeneti eltérést kért a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása és a terrorfenyegetettség súlyossága kivételes események, amelyek hatása az olasz államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való ideiglenes eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. A középtávú költségvetési célhoz vezető előírt 2015. évi kiigazítás tehát a menekültekkel kapcsolatos többletkiadások figyelembevétele érdekében csökkent. 2016 tekintetében a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés az olasz hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.
- (10) Olaszország 2016-ra vonatkozó költségvetés-tervezési javaslatáról szóló véleményében a Bizottság jelezte, hogy a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való esetleges eltérés átfogó értékelésével összefüggésben figyelembe fogja venni az Olaszországnak a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében biztosított rugalmasságra való esetleges jogosultságát, különös figyelmet fordítva a következőkre: a korrekciós pályától való eltérést ténylegesen a beruházások növelésére használják-e fel; vannak-e hiteles tervek arra vonatkozóan, hogy az ország hogyan tér majd vissza a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára; valamint hogy Olaszország hogyan halad előre a strukturálisreform-program terén, a Tanács ajánlásainak figyelembevételével. A Bizottság értékelése szerint Olaszország 2016 tekintetében jogosult további, GDP-arányosan 0,35 százalékpontos eltérésre, figyelemmel a strukturális reform terén elért eredményekre, a tervezett beruházásokra, valamint a kormány arra vonatkozó kötelezettségvállalására, hogy 2017-ben biztosítani fogja a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályának való megfelelést.
- (11) A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése alapján a 2016-ban a GDP 0,7 %-át kitevő, előre jelzett strukturális romlás annak a kockázatát jelzi, hogy Olaszország – a beruházásokra és a strukturális reformok végrehajtására biztosított

átmeneti eltérés figyelembevételével együtt is – valamelyest eltér a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciósa alatti kötelezettségeitől. Ami 2017-et illeti, a Bizottság előrelézése változatlan politikát feltételezve nem mutat strukturális kiigazítást 2017-ben, ami a GDP 0,6 %-ában meghatározott strukturális kiigazítástól való jelentős eltérés kockázatát jelzi. Olaszország az előrelézések szerint 2016-ban és 2017-ben nem fog megfelelni az adósságszabálynak.

- (12) Összességében véve a 2016. évi stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrelézésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Olaszország nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság a 2016. őszi előrelézés alapján újból értékelni fogja, hogy Olaszország mennyiben teljesíti a középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges kiigazítást, amint 2017-re vonatkozóan további információk állnak rendelkezésre Olaszországnak a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára való visszatéréséről, valamint elkészül a 2017-re vonatkozó költségvetésirajvaslat.
- (13) Jóllehet vannak a költségvetési keret reformjára irányuló kezdeményezések, mostanáig csak korlátozott előrelépés történt azzal kapcsolatban, hogy a kiadások felülvizsgálatának eredményei a költségvetési konszolidáció részévé váljanak. Az, hogy tovább csökkentették a kiadások felülvizsgálatával kapcsolatos célkitűzéseket, valamint az, hogy a kiadások felülvizsgálata még nem szerves része a költségvetési folyamatnak, rontja a felülvizsgálat általános hatékonyságát. A költségvetési folyamat 2009 óta tartó átfogó reformjának véglegesítése várhatóan kezelni fogja ezt a hiányosságot, és teljesítményorientáltabb megközelítést biztosít a költségvetési folyamatnak. Az államadósság fenntarthatóságának javítása érdekében a privatizációs terv végrehajtását is fontos felgyorsítani. Olaszország adórendszere gátat szab a gazdasági hatékonyságnak, és továbbra is számos kihívással néz szembe. E kihívások között szerepel az adóügyi megfelelés nagyon alacsony szintje és az adókiadások régen esedékes, mindenképp a csökkentett héakulcsokkal és a kataszteri értékek elavult rendszerével kapcsolatos reformja. Ezek mind részét képezték az adórendszer reformjáról szóló kerettörvénynek, azonban eddig nem, vagy csak részben hajtották végre őket. Ezenkívül az olyan közelmúltbeli fejlemények, mint az elsődleges lakóhelyre vonatkozó ingatlanadó eltörlése, ellentmondani látszanak az adóalap szélesítésére, valamint a termelési tényezőket terhelő adókról a fogyasztást és a vagyont terhelő adókra való áttérésre irányuló céloknak.
- (14) A közigazgatás reformja fontos lépés, amely a szükséges jogszabályi rendelkezések elfogadása és végrehajtása esetén biztosítaná Olaszország számára a közszeaktor hatékonyságának és színvonalának emelésével járó várt előnyöket. A kormány által 2016 januárjában javasolt, az állami tulajdonban lévő vállalatokról és a helyi közszolgáltatásokról szóló jogszabályi rendelkezések, valamint az állami foglalkoztatásról szóló, kidolgozás alatt álló rendelkezések kiemelt jelentőséggel bírnak az eredménytelenség mögött meghúzódó alapvető okok kezelése szempontjából. Noha a közelmúltban született intézkedések a korrupció elleni küzdelem fokozására, többek között emelték egyes korrupciós bűncselekmények büntetését és elévülési idejét, még mindig nem került sor az elévülési idő rendszeresítéséről, az ajánlásokban hosszú ideje megfogalmazott felülvizsgálatára. A számviteli csalás ugyancsak jelentős probléma. Az igazságszolgáltatási rendszert illetően továbbra is komoly kihívást jelent a bírósági eljárások hosszadalmassága, valamint a folyamatban lévő polgári és kereskedelmi ügyek nagy száma. Az elmúlt években e problémák megoldására hozott intézkedések hatásának szoros nyomon követése segíteni fog annak értékelésében, hogy szükség van-e további kiegészítő intézkedésekre.
- (15) A bankszeaktoron belüli eszközminőség-javítás terén történt némi előrelépés. Jóllehet az újabb nemteljesítő hitelek számának emelkedése lelassult az elmúlt hónapokban, azok állománya továbbra is jelentős, ami nyomást gyakorol a jövedelmezőségre és a bankok forrásaira. Ezenkívül Olaszország fizetésképtelenséggel és adóssághajattással kapcsolatos keretrendszerei nem biztosítják kellően az értékvesztett hitelek gyors szanálását. 2015 közepe óta számos törvényt hoztak a fizetésképtelenségi és a jelzálog-érvényesítési eljárások egyszerűsítése és felgyorsítása érdekében, és javaslat született a csődeljárási keret szerves reformjáról szóló kerettörvény-tervezetről. Ezzel együtt még nem látszik, hogy e reformok milyen hatással lesznek az eljárások hosszára és a behajtott összegekre. Olaszország 2015 eleje óta számos intézkedést fogadott el az olasz bankok vállalatirányítási elégtelenségeinek kezelésére, különösen a nagyobb szövetkezeti bankok, az alapítványok tulajdonában álló bankok, valamint a kölcsönösségen alapuló kisebb bankok tekintetében. E reformok teljes körű végrehajtása hozzájárulna a bankszeaktor ellenálló képességének javításához, és a hitelek hatékonyabb kihelyezését biztosítaná a reálgazdaság számára. Miközben a bankszeaktor alacsony költséghatékonysága hátráltatja a jövedelmezőséget és a belső tőketeremtést, a kamatlábak alacsony és csekély mértékben növekvő szintje újabb kihívást jelent. Az új uniós bankszanálási keretrendszer⁽¹⁾ következtében változott a bankok által kibocsátott kötvények kockázati profilja, és mivel e kötvények jelentős részben olasz lakossági ügyfelek tulajdonában állnak, kiemelt fontossággal bír a lakosság pénzügyi tájékozottsága.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/59/EU irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

- (16) Olaszország 2015-ben a munkaügyi jogszabályok reformja keretében átható reformnak vetette alá a munkaerőpiaci szabályait és intézményeit. Az aktív munkaerőpiaci intézkedések reformjának végrehajtása kulcsfontosságú a munkaerőpiacon különösen kevés eséllyel induló csoportok, így a tartósan munkanélküli személyek és a fiatalok aktivizálása szempontjából. Jelenleg adminisztratív, szakpolitikai és forrással összefüggő problémák köre vár megoldásra. Ehhez mindenképp az állami foglalkoztatási szolgálat megerősítésére és a szolgáltatásnyújtás szoros nyomon követésére van szükség. A tanulószereződéses gyakorlati képzés rendszerét is megreformálták abból a célból, hogy az az elbocsátott felnőttekre is kiterjedjen, valamint bővítse a fiatalok lehetőségeit, a reform végrehajtása azonban még folyamatban van. Olaszországban nem kellően fejlett a vállalati béralku, ami megakadályozza, hogy a cégek olyan innovatív megoldásokat fogadjanak el, amelyek javíthatnák a termelékenységet és a béreket jobban megfeleltethetnék a piaci viszonyoknak. Ezen a területen az intézkedéseket a szociális partnerekkel konzultálva és a nemzeti gyakorlatok alapján kell meghozni. A szociális partnerek egyelőre nem jutottak megállapodásra a kollektív tárgyalás reformjáról. A nemzeti reformprogram szerint a reform 2016 végére várható. A nők munkaerőpiaci részvétele Olaszországban az egyik legalacsonyabb az EU-ban. A nők túlnyomórészt atipikus és bizonytalan foglalkoztatási formákban dolgoznak, ők képezik a hagyományostól eltérő munkavállalók legnagyobb körét és különösen ki vannak téve az informális gazdaságban való foglalkoztatás kockázatainak. Az adórendszer és a szociális ellátórendszer nem ösztönzi a második keresők munkába állását, és a munkaügyi jogszabályok reformja nem hozott eredményes megoldást erre a problémára. A megfizethető gondozási szolgáltatások korlátozott száma szintén kedvezőtlen hatással van a gyermekekkel vagy idősebb rokonokkal rendelkező nők munkaerőpiaci részvételére. Magas a szegénységi ráta – az olaszok több mint negyede szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben él –, a szociális ellátás pedig továbbra is gyenge és fragmentált. A szegénység elleni nemzeti stratégia elfogadása és végrehajtása, valamint a szociális kiadások ésszerűsítése lehetnek az első lépések nemzeti szinten az aktív befogadás elvére épülő megfelelő szociális támogatási rendszer fokozatos és költségvetési szempontból összességében véve semleges kiépítéséhez vezető úton. Jelentős előrelépés történt az oktatás reformja terén. Az iskolai reformot 2015 júliusában fogadták el, a végrehajtási rendelkezések elfogadására várhatóan 2017 januárjáig kerül sor.
- (17) A szolgáltatások terén megvalósuló verseny fokozása tekintetében korlátozott mértékű eredmények születtek. A 2015. évi éves versenyjogi törvényt még mindig tárgyalja a parlament. A parlamenti eljárás során számos rendelkezés meggyengült, így például a jogi szakmákkal kapcsolatosak is. Több terület, különösen a szabályozott szakmák, az egészségügy, a helyi tömegközlekedés, a taxik, a kikötők és a repülőterek területe még mindig túlságosan védett vagy szabályozott. A kiskereskedelmi ágazat a piaci szabályozás szigorúsága miatt többféle hatékonysági problémával szembesül. A közszolgáltatások végzésének állami engedélyezési eljárása nem támogatja a versenyt, mivel az engedélyek megadása verseny és átlátható eljárások nélkül történik. A piacnyitási intézkedéseket vállalkozásbarát környezettel kell társítani. A központi és regionális igazgatások közötti könnyebb és egyszerűbb együttműködést lehetővé tévő, 2015–2017-es egyszerűsítési menetrend keretében történt némi előrehaladás az egyszerűsítés terén. Ennek ellenére az olasz vállalkozási környezet továbbra sem támogatja kellően a növekedést és a beruházásokat, valamint ki van téve a különböző kormányzati szintek által hozott törvények és rendelkezések fragmentált és többretegű rendszerének. Továbbra is adminisztratív és szabályozásból eredő terhek nehezedenek a gazdasági szereplőkre. A cégalapítás vagy a fizetési képtelenség miatti szanálás terén meglévő előnyöket kioltják az építési engedélyekkel, a szerződések érvényesítésével, az adófizetéssel és a hitelfelvétellel kapcsolatos eljárások hiányosságai. A 2016 elején elfogadott nemzeti közbeszerzési stratégia végrehajtása is hozzájárulhat egyes rendszerszintű és széleskörűen elterjedt hiányosságok kezeléséhez.
- (18) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Olaszország gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Olaszországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható olaszországi költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi.
- (19) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét⁽¹⁾ mindenképp az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.
- (20) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi,

(¹) Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Olaszország 2016-ban és 2017-ben hozzon intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges, a GDP 0,5 %-ában meghatározott kiigazítástól való eltérést 2016-ban korlátozza a beruházások és a strukturális reformok végrehajtása tekintetében biztosított átmeneti, a GDP 0,75 %-át kitevő mértékre, figyelemmel arra a feltételre, hogy 2017-ben vissza kell térnie a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályára. 2017-ben hajtson végre a GDP legalább 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást a középtávú költségvetési cél elérése érdekében. 2016 folyamán végezze el a költségvetési folyamat reformját, és gondoskodjon arról, hogy a közkiadások felülvizsgálata annak szerves részét képezze. Gondoskodjon a privatizációs program időben történő végrehajtásáról, és a rendkívüli bevételeket használja fel az államadósság-ráta csökkentésének felgyorsítására. A termelési tényezőket terhelő adókról térjen át a fogyasztást és a vagyont terhelő adókra. Csökkentse az adókiadások számát és körét, és 2017 közepére fejezze be a kataszteri rendszer reformját. Hozzon intézkedéseket az adóügyi megfelelés egyebek mellett elektronikus számlázáson és fizetésen keresztül történő javítására.
2. Hajtsa végre a közigazgatás reformját azáltal, hogy elfogadja és végrehajtja az összes szükséges jogi rendelkezést, különösen azokat, amelyek a köztulajdonban lévő vállalkozások, a helyi közszolgáltatások és a emberierőforrás-menedzsment reformjára vonatkoznak. Fokozza a korrupció elleni küzdelmet, többek között azáltal, hogy 2016 végéig végrehajtja az elévülési idő felülvizsgálatát. A reformok megerősítésén és a hatékony ügykezelés biztosításán keresztül csökkentse a polgári igazságszolgáltatási eljárások hosszát.
3. Gyorsítsa fel a nemteljesítő hitelek állományának csökkentését, többek között azáltal, hogy tovább javítja a fizetőkép-telenség és adósságbehajtás keretrendszerét. Mielőbb végezze el a bankszektor folyamatban lévő vállalatirányítási reformjának végrehajtását.
4. Hajtsa végre az aktív munkaerőpiaci intézkedések reformját, mindenekelőtt a foglalkoztatási szolgálatok hatékonyságának javítása révén. Segítse elő a második keresők munkába állását. Fogadja el és hajtsa végre a szegénység elleni nemzeti stratégiát, valamint vizsgálja felül és ésszerűsítse a szociális kiadásokat.
5. Mielőbb fogadja el és hajtsa végre a versenyjogi törvényt. Hozzon további versenyfokozó intézkedéseket a szabályozott szakmákat, a közlekedést, az egészségügyi és a kiskereskedelmi ágazatot, valamint a koncessziós rendszert illetően.

Kelt Brüsszelben, 2016. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. KAŽIMÍR